

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНО-ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Рішення про початок переговорів щодо створення Євросоюзу було прийнято у червні 1990 р. на засіданні Європейської ради у Дубліні. Самі ж договори, які започаткували Євросоюз, були погоджені у Маастрихті у грудні 1991 р. під час іншої зустрічі глав держав та урядів у межах Європейської ради. Остаточний варіант Договору про ЄС було підписано 7 лютого 1992 р. Він набрав чинності 1 листопада 1993 р. після ратифікації всіма державами-членами. Договір про Євросоюз заклав нові напрями європейської інтеграції, які включали створення економічного, валютного та політичного союзів, подальше реформування правового механізму європейських співтовариств.

Розширення географічних кордонів ЄС перетворює його із об'єднання західноєвропейських та північноєвропейських держав на союз загальноконтинентального масштабу, а водночас на могутню політичну систему, що спричиняє якісно нові виклики як внутрішнього, так і зовнішнього характеру.

Сучасний розвиток України перебуває під впливом трансформаційних процесів, пов'язаних із боротьбою різних ключових суспільно-політичних стратегій. Україна, як самостійна держава, маючи великий природний, економічний, культурний та інтелектуальний потенціал, може зробити значний внесок у розвиток світової цивілізації.

Становлення України суб'єктом міжнародних відносин не лише поставило перед українським народом нагальну потребу закріплення цього статусу та наступної самореалізації у даній іпостасі, але й певним чином вплинуло на систему міжнародних відносин, особливо у європейському регіоні. До актуальності теми також можна віднести той факт, що Україна, як європейська держава існує вже давно, бо від курсу долара та від євро курсу залежить її економічне становище, але офіційно вона суверенна та не належить до будь-якого економічного союзу, що створює певні економічні проблеми.

Проте в останньому двадцятиріччі Україна неодмінно програвала як суб'єкт, адже використовувала політику балансування між інтересами різних геополітичних структур – європейсько-континентальною (ЄС) та євразійською (Російська Федерація), що призвело до військової агресії РФ та вторгнення на українські території. У зв'язку з чим зростає необхідність щодо динамічної структурної модернізації своєї економіки та масштабного цілеспрямованого інтегрування в європейські структури.

Інтеграція України до нової Європи відбувається в процесі реорганізації ЄС і прийняття його спільної стратегії щодо України. Нашу державу активно підтримують Німеччина, Франція, Італія, Іспанія та інші країни, допомагаючи економічно й політично.

Тому подальший розвиток відносин України з Європейським Союзом потребує: досягнення відповідних якісних характеристик, макроекономічної стабілізації та підвищення ефективності економіки нашої держави; дотримання умов, необхідних для вступу до ЄС; впровадження європейських норм і стандартів в економіку, соціальну політику, освіту, науку та техніку; адаптації українського законодавства до правових норм ЄС; розвитку та поглиблення регіональної інтеграції, встановлення та поглиблення прямих контактів із державами-членами та кандидатами в члени Євросоюзу.

Основними шляхами розв'язання проблеми входження до єдиного європейського ринку виступають: диверсифікація українського експорту; отримання статусу країни з ринковою економікою від самого ЄС; гармонізація законодавства України з європейськими нормами як необхідна умова створення зони вільної торгівлі.

Останні три-чотири роки розвитку політики євроінтеграції України можна визначити, з європейського боку, як етап швидкої зміни оптимістичних надій європейської спільноти розчаруванням інтеграційною риторикою України та прагнення ЄС до створення східної зони стабільності навколо власних кордонів. Але й у цьому варіанті, зупинившись в інтеграційному поступі на півдорозі, Європа ризикує знову стати континентом великих конфронтацій. Українське ставлення до євроінтеграційних процесів не зазнало істотних змін: його, як і на попередньому етапі, характеризує превалювання риторики над практичними реформаторськими кроками. Таким чином, є підстави говорити про досить значний термін, упродовж якого відбуватиметься підготовка України до вступу в ЄС. За цей період нашій державі необхідно буде: по-перше, забезпечити динамічний внутрішній розвиток, який передбачив би створення надійних механізмів для подолання потенційних ризиків євроінтеграції; по-друге, побудувати конкурентоспроможну економіку, здатну стабільно функціонувати в разі появи кризових явищ; по-третє, знайти оптимальну модель українсько-російських відносин.

Адже у сучасних умовах європейський вибір України відкриває нові перспективи співробітництва з розвинутими країнами континенту, надає можливості економічного розвитку, зміцнення позицій України у світовій системі міжнародних відносин.